

ธรรมนูญสุขภาพ

เขตบึงกุ่ม

กรุงเทพมหานคร

ឧទ្ធរណ៍សុខភាព ខេត្តបឹងក្រុម

កន្លែងព្រះបាទ

ธรรมนูญสุขภาพเขตบึงกุ่ม

- บรรณาธิการอำนวยการ : กรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
สำนักงานเขตบึงกุ่ม
- กองบรรณาธิการ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
สิริทิพ วะสินรัตน์
ฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม สำนักงานเขตบึงกุ่ม
ศูนย์บริการสาธารณสุข 50 บึงกุ่ม
- จัดทำโดย : สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)
- สนับสนุนการจัดพิมพ์ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- พิมพ์ครั้งที่ 1 : มีนาคม 2565
- จำนวน : 700 เล่ม
- พิมพ์ที่ : บริษัท ปียอนด์ พับลิชชิง จำกัด

คำนำ

ธรรมนูญสุขภาพกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2563 จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบและทิศทางหรือแนวทางปฏิบัติ ในการนำไปสู่สภาวะที่ดีของประชาชนในกรุงเทพมหานครร่วมกัน

จึงเป็นโอกาสในการพัฒนาระบบสุขภาพของประชาชนในพื้นที่เขตเมือง โดยร่วมกับคณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตพื้นที่ 13 กรุงเทพมหานคร ได้มีมติสนับสนุนกระบวนการจัดทำธรรมนูญสุขภาพในระดับเขต โดยมีพื้นที่นำร่องอยู่ 12 แห่ง ได้แก่ เขตวังทองหลาง เขตบางคอแหลม เขตสายไหม เขตดอนเมือง เขตลาดพร้าว เขตบึงกุ่ม เขตลาดกระบัง เขตธนบุรี เขตคลองสาน เขตบางบอน เขตทุ่งครุ และเขตทวีวัฒนา

การดำเนินงานในครั้งนี้ได้รับการสนับสนุนและขับเคลื่อนแบบบูรณาการจาก กรุงเทพมหานคร สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) สำนักงานกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ทั้ง 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร และมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม และศูนย์บริการสาธารณสุข ภาคประชาสังคม ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้ง 12 แห่ง เพื่อการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนสุขภาพแบบมีส่วนร่วมในพื้นที่ระดับเขต กรุงเทพมหานคร ผ่านเครื่องมือ “ธรรมนูญสุขภาพ” และเพิ่มโอกาสให้ภาครัฐ วิชาการ สังคม ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดอนาคตระบบสุขภาพของพื้นที่ตนเองอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2 ที่มาของธรรมนูญสุขภาพเขตบึงกุ่ม	5
หมวดที่ 3 การส่งเสริม ป้องกัน และฟื้นฟูสุขภาพ	6
หมวดที่ 4 การดูแลผู้สูงอายุ	7
หมวดที่ 5 การจัดการสิ่งแวดล้อม	8
หมวดที่ 6 การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ	9
หมวดที่ 7 การดูแลกลุ่มคนเปราะบาง	10
หมวดที่ 8 การเสริมสร้างการอยู่ร่วมกัน	11
หมวดที่ 9 การขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพเขตบึงกุ่ม	12

หมวดที่ 1

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลพื้นที่เขตบึงกุ่ม

เขตบึงกุ่ม ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ทั้งสิ้น 24.31 ตารางกิโลเมตร (15,194 ไร่ 9.38 ตารางวา) มีคลองและลำรางหลายสายในพื้นที่ คลองสายสำคัญ คือ คลองแสนแสบ คลองบางเตย เป็นต้น ถนนสายหลักในพื้นที่ ได้แก่ ถนนเสรีไทย ถนนนวมินทร์ ถนนสายรองได้แก่ ถนนประเสริฐมนูกิจ ถนนนวลจันทร์ ถนนคลองลำเจียก ถนนประดิษฐ์มนูธรรม ถนนโพธิ์แก้ว และถนนศรีบูรพา

พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบลุ่ม เดิมที่ดินส่วนใหญ่ใช้เพื่อทำการเกษตรแต่ภายหลังมีการพัฒนาพื้นที่เป็นที่ดินจัดสรรเพื่ออยู่อาศัย เนื่องจากการขยายตัวของเมืองมาทางด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ เขตบึงกุ่มมีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อเขตบางเขน โดยมีคลองตาแร่ฝั่งเหนือ เป็นเส้นแนวแบ่งเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อเขตคันนายาว โดยมีถนนรามอินทราพากใต้ คลองบางขวด ด้านฝั่งตะวันออก คลองหลวงวิจิตรฝั่งเหนือ คลองลำชะล่าฝั่งตะวันออก คลองหนองแขม ฝั่งตะวันออก คลองระหัดฝั่งตะวันออก ถนนเสรีไทยพากใต้และคลองกุ่มฝั่งตะวันออก เป็นเส้นแนวแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อเขตสะพานสูง โดยมีคลองแสนแสบฝั่งเหนือ เป็นเส้นแนวแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อเขตบางกะปิและเขตลาดพร้าว โดยมีถนนศรีบูรพา พากตะวันออก คลองลำพังพวยฝั่งตะวันออก คลองตาหนิงฝั่งตะวันออก คลองลำเจียกฝั่งเหนือ และถนนประดิษฐ์มนูธรรมพากตะวันออก เป็นเส้นแนวแบ่งเขต (ที่มา: ฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาพื้นที่สำนักงานเขตบึงกุ่ม)

สถานการณ์กลุ่มประชากรในเขตบึงกุ่ม พบว่า จำนวนประชากร 142,920 คน โดยสามารถแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ประชากรกลุ่มดั้งเดิม และประชากรกลุ่มใหม่ อย่างไรก็ตาม ในจำนวนประชากรทั้งหมด 142,920 คน ประกอบด้วยผู้สูงอายุ จำนวนประมาณ 23,000 คน (ร้อยละ 16) วัยทำงาน 88,769 คน (ร้อยละ 62) เด็กและเยาวชน 31,151 คน

(ร้อยละ 22) นอกจากนี้ ยังมีประชากรแฝงประมาณร้อยละ 37 หรือประมาณ 52,880 คน (ที่มา: จากการประชุมคณะทำงานธรรมนูญสุขภาพเขตบึงกุ่ม ครั้งที่ 2) ในจำนวนนี้มีประชากรกลุ่มเปราะบาง จำนวน 2,169 คน ซึ่งส่วนใหญ่มีความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน 990 คน (ร้อยละ 49) รองลงมาพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย จำนวน 364 คน (ร้อยละ 17) และลำดับสาม ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน 239 คน (ร้อยละ 11)

เขตบึงกุ่มมีชุมชนทั้งสิ้น 37 ชุมชน แบ่งเป็น 73,559 ครัวเรือน รูปแบบการอยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยว รองลงมาคือ คอนโดมีเนียม ดังนั้นการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ส่วนใหญ่จึงเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยถึงร้อยละ 93.6 ของพื้นที่ทั้งหมด ส่งผลให้มีประชากรแฝงในพื้นที่มีการย้ายถิ่นหมุนเวียนเข้า - ออก สูง เนื่องจากประชากรประกอบอาชีพในเขตเมืองชั้นในขยายที่พักอาศัยมายังเขตชั้นนอกเพิ่มขึ้น

เขตบึงกุ่ม มีความเข้มแข็งด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่น มีปราชญ์ชุมชน มีหน่วยงานราชการเข้มแข็ง กลุ่มผู้นำชุมชนมีความเข้มแข็ง และมีอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) ปฏิบัติหน้าที่อย่างแข็งขัน มีการนำนโยบายของภาครัฐสู่การปฏิบัติ ในภาคชุมชนเมือง อาสาสมัครสาธารณสุข (ออส.) ปฏิบัติหน้าที่อย่างแข็งขัน ประชาชนให้ความสนใจในกิจกรรมเสริมสร้างคุณภาพชีวิตเชิงรุก ความพร้อมของบุคลากรทางการแพทย์และระบบการให้บริการทางสาธารณสุข ประชาชนในพื้นที่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี การประชาสัมพันธ์ข่าวสารกิจกรรมเกี่ยวกับการเมือง การปกครองอย่างทั่วถึง เช่น การกระจายข่าวการเลือกตั้ง ประชาชนให้ความสนใจด้านการเมือง สถานศึกษาในพื้นที่มีมาตรฐาน และประชาชนให้ความร่วมมือในการพัฒนา ด้านการศึกษาเป็นอย่างดี

นิยามศัพท์

ธรรมนูญสุขภาพ หมายถึง กรอบ แนวทาง กติกา หรือข้อตกลงร่วม เกี่ยวกับภาพอนาคตของระบบสุขภาพที่พึงประสงค์ หรือทิศทางการพัฒนาสุขภาพโดยรวมที่ชุมชนหรือสังคมเห็นร่วมกัน และเขียนออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้สื่อสาร สร้างความเข้าใจ และผลักดันให้มีการนำไปปฏิบัติจริง ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลทบทวนและปรับปรุงใหม่ร่วมกัน

ภาพพึงประสงค์ หมายถึง เป้าหมายหรือผลสัมฤทธิ์จากการใช้ธรรมนุญสุภาพ โดยสามารถตอบสนองความต้องการในการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้

มาตรการ หมายถึง กรอบ แนวทาง กติกา หรือข้อตกลงของคนในชุมชน ที่จะใช้ประพฤติปฏิบัติร่วมกันเพื่อให้ภาพพึงประสงค์สามารถเกิดขึ้นได้จริง

การขับเคลื่อนธรรมนุญสุภาพ หมายถึง การสื่อสาร การสร้างความเข้าใจ และการผลักดันให้ธรรมนุญสุภาพได้รับการนำไปปฏิบัติจริง ตลอดจนมีการติดตามประเมินผล ทบทวนและปรับปรุงใหม่ร่วมกัน

สุขภาพ หมายถึง ความเป็นอยู่และความสมบูรณ์ที่ดีของ คนในชุมชนเขตบึงกุ่ม คือ กายดี ใจดี สังคมดี และปัญญาดี

สุขภาพ หมายความว่า ภาวะของประชาชนที่สมบูรณ์ทั้ง ทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

การมีส่วนร่วม หมายความว่า ทุกคนมีการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ ในกิจกรรมต่างๆ ที่ดำเนินการในพื้นที่

การสร้างเสริมสุขภาพ หมายความว่า การกระทำที่มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ บุคคลมีสุขภาพทางกาย จิต ปัญญาและสังคม โดยสนับสนุนพฤติกรรมบุคคลและการจัดการ สิ่งแวดล้อม และสภาพแวดล้อม เพื่อส่งเสริมสุขภาพและคุณภาพชีวิตที่ดีของ บุคคล ครอบครัว ชุมชน และสังคม

การป้องกันโรค หมายความว่า การกระทำหรืองดกระทำบางสิ่งบางอย่างเพื่อไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยหรือเป็นโรค และการป้องกันไม่ให้เกิด ในกรณีที่เกิดจากการเจ็บป่วยหรือ เป็นโรคแล้ว สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระดับคือ การป้องกันก่อนการเกิดโรคหรือก่อนการ เจ็บป่วย การป้องกันโรคในระยะเวลาที่เกิดโรคหรือการเจ็บป่วยขึ้นแล้ว และการป้องกันโรคและ ฟื้นฟูสุขภาพหลังจาก การหายจากการเจ็บป่วยด้วยโรคแล้ว

กลุ่มเปราะบาง หมายถึง กลุ่มที่มีปัญหาด้านสุขภาพหรือมีปัญหาในการเข้าถึง บริการในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ได้แก่ คนพิการ ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง คนไทย ไร้สัญชาติ ผู้ยากไร้ พระสงฆ์ เป็นต้น

ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง หมายถึง ผู้สูงอายุที่ป่วยหรือมีปัญหาด้านสุขภาพที่ติด บ้านติดเตียงที่ต้องได้รับการดูแลในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมจากสมาชิกในครอบครัว และอาสาสมัครสาธารณสุข

แหล่งสนับสนุน หมายถึง องค์กรชุมชน กลุ่มอาชีพ กลุ่มกองทุนต่างๆ เช่น กองทุนชุมชน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มออมทรัพย์ชุมชน กองทุนหลักประกันสุขภาพ (สปสช.) เป็นต้น และองค์การบริหารต่างๆ หน่วยงานในพื้นที่และ หน่วยงานภายนอกพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เช่น กองทุนผู้สูงอายุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ร่วมสนับสนุนการขับเคลื่อนกิจกรรมของผู้สูงอายุในการสมทบทุนพัฒนาทุนกองทุนผู้สูงอายุ

หมวดที่ 2

ที่มาของธรรมนูญสุขภาพเขตบึงกุ่ม

สุขภาพดี คือสิ่งที่ทุกคนปรารถนา สุขภาพจะดีได้นั้นเกิดจากความเอาใจใส่ในสุขภาพของตนเองอย่างสม่ำเสมอ บางเรื่องต้องอาศัยคนรอบข้าง และบางเรื่องต้องอาศัยความร่วมมือของผู้อื่นในสังคมในการช่วยกันค้นหาสาเหตุ เสนอทางออก และร่วมทำบทบาทของตนเพื่อแก้ปัญหา ในทิศทางเดียวกัน ปัญหาสุขภาพจึงไม่ใช่แค่เรื่องเจ็บป่วย แต่เกี่ยวข้องกับ “ปัจจัยทางสังคมที่กำหนดสุขภาพ” อีกด้วย

ด้วยศักยภาพและต้นทุนของกรุงเทพมหานคร ที่มีทั้งกลไกสานพลังความร่วมมือในระดับจังหวัดและเขตพื้นที่ ได้แก่ คณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชน เขตพื้นที่ 13 กรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับเขต ประกอบกับมีกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนที่มุ่งไปสู่การสร้างสุขภาพดีของประชาชน คือ คณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพกรุงเทพมหานคร และคณะอนุกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพเขต หากทำให้กลไกและเครื่องมือต่างๆ เหล่านี้มีการหนุนเสริมซึ่งกันและกันจะนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหาในกรุงเทพมหานครได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการเขตสุขภาพเพื่อประชาชนเขตพื้นที่ 13 กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นประธาน จึงสนับสนุนการพัฒนาและขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพในระดับเขต โดยใช้กระบวนการจัดทำธรรมนูญสุขภาพเป็นเครื่องมือในการเปิดพื้นที่กลางให้ทุกภาคส่วนได้มีบทบาทร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการพัฒนาสุขภาพที่พึงประสงค์ สร้างนโยบายสาธารณะในระดับพื้นที่และสร้างนวัตกรรมในการสร้างเสริมสุขภาวะที่ดีของประชาชนในเขตที่ของกรุงเทพมหานครต่อไป ซึ่งการพัฒนาและขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพเขตบึงกุ่มนี้ เป็นส่วนหนึ่งของมติสมัชชาสุขภาพกรุงเทพมหานคร ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2563 เรื่องธรรมนูญสุขภาพกรุงเทพมหานครด้วย

หมวดที่ 3

การส่งเสริม ป้องกัน และฟื้นฟูสุขภาพ

ภาพพึงประสงค์

1. ประชาชนมีสุขภาพกายและจิตที่ดีที่เหมาะสมตามช่วงวัย
2. ประชาชนรับประทานอาหารที่ถูกตามหลักโภชนาการที่เหมาะสมตามวัยและไม่ก่อให้เกิดโรค

มาตรการ

1. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้พื้นที่สำหรับการออกกำลังกาย และการจัดกิจกรรม รวมทั้งลานเอนกประสงค์ที่ใส่อัดรับกับกิจกรรมในทุกช่วงวัย โดยชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานพื้นที่ที่เกี่ยวข้องช่วยกันรับผิดชอบดูแลเพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างยั่งยืน
2. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมโครงการต่างๆ เพื่อสร้างเสริมสุขภาพให้กับคนในชุมชนเข้าร่วมทุกช่วงวัย
3. ส่งเสริม สนับสนุนการให้ความรู้เรื่องการรับประทานอาหารตามหลักโภชนาการที่เหมาะสมกับช่วงวัย
4. สร้างแรงจูงใจให้กับร้านอาหารในชุมชนประกอบอาหารที่ไม่ก่อโรค เช่น ลดหวาน ลดมัน ลดเค็ม
5. สร้างความร่วมมือกับโรงเรียนในเขตพื้นที่ในการดูแลโภชนาการในวัยเรียนเพื่อลดปัญหาภาวะโรคอ้วนในวัยเด็ก

หมวดที่ 4

การดูแลผู้สูงอายุ

ภาพพึงประสงค์

1. มีสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่พอเพียงและเหมาะสม
2. มีสถานที่ดูแลผู้สูงอายุแบบครบวงจรที่เป็นของหน่วยงานภาครัฐ

มาตรการ

1. เพิ่มจำนวนและพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุ ให้มีความรู้ความสามารถในการเป็นผู้ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุหรือผู้บริหารผู้สูงอายุ สามารถให้คำแนะนำแก่ผู้สูงอายุได้ เพื่อขยายฐานในการดูแลผู้สูงอายุให้ทั่วถึง รวมทั้งมีค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับอาสาสมัครดูแล
2. ส่งเสริม สนับสนุน แนวทางการจัดหาสถานที่จัดตั้งเป็นศูนย์ดูแลผู้สูงอายุ ในพื้นที่แบบครบวงจร รองรับจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้สูงอายุที่ไม่มีบุตรหลาน หรือมีภาวะพึ่งพิง
3. ส่งเสริม สนับสนุน ดูแล สวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่พอเพียงและเหมาะสม
4. จัดโครงการหรือกิจกรรมที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ให้แก่ผู้สูงอายุ เช่น กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและโภชนาการ กิจกรรมส่งเสริมทักษะอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุรวมกลุ่มพูดคุยคลายความเครียดหรือซึมเศร้า รวมถึงมีรายได้เสริมได้

หมวดที่ 5

การจัดการสิ่งแวดล้อม

ภาพพึงประสงค์

1. มีสิ่งแวดล้อมที่ดี สะอาด น่าอยู่
2. ประชาชนมีวินัยและจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

มาตรการ

1. สำนักงานเขตบึงกุ่ม ผู้นำชุมชน กลุ่มอาสาสมัคร ร่วมกันสำรวจท่อระบายน้ำในชุมชน กำจัดสิ่งขวางทางระบายน้ำ และวางระบบการจัดการระบายน้ำที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับปัญหาน้ำท่วมขังในพื้นที่ต่าง ๆ เมื่อมีฝนตกหนัก
2. สนับสนุนจัดหาอุปกรณ์สำหรับตรวจวัดระดับมลภาวะทางอากาศจากฝุ่นละอองในพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนประชาชนในชุมชนได้รับรู้ และจัดทำแนวทางการลดปริมาณ ฝุ่นละอองในพื้นที่รวมถึงการให้ความรู้ถึงอันตรายที่จะเกิดกับคนในชุมชนและวิธีการป้องกันตนเองและการปฏิบัติที่ถูกต้อง
3. มีข้อตกลงร่วมกันกับสถานประกอบการหรือโรงงานในชุมชน ในการจัดการมลภาวะทางเสียงหรือมลภาวะอื่นๆ ที่เกิดจากการประกอบกิจการ
4. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครัวเรือนในชุมชนมีการจัดการขยะ และการคัดแยกขยะอย่างถูกต้องสร้างจิตสำนึกและวินัยตนเองในรักษาความสะอาดของสภาพแวดล้อมในชุมชน
5. การส่งเสริม และพัฒนาพื้นที่สาธารณะและพื้นที่เอิกชนรกร้าง วางเปล่าเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน

หมวดที่ 6

การควบคุมและป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ

ภาพพึงประสงค์

ชุมชนสามารถยับยั้งหรือควบคุมการระบาดของโรคติดต่อและไม่ติดต่อในพื้นที่ได้

มาตรการ

1. รมรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการเฝ้าระวังและการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อที่เกิดขึ้นในพื้นที่
2. จัดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขให้พื้นที่และพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อเฝ้าระวัง ติดตาม บุคคลที่อาจเป็นกลุ่มเสี่ยงของโรคติดต่อ และแจ้งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
3. จัดให้มีการเตรียมสถานที่ เพื่อแยกกัก/กักกัน/คุมไว้สังเกต ผู้สงสัยติดเชื้อ หรือกลุ่มเสี่ยง เพื่อลดการแพร่กระจาย
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีความรู้และทำความเข้าใจแก่ประชาชนในพื้นที่ ถึงวิธีการควบคุมและป้องกันโรคที่ถูกต้อง และแนวปฏิบัติเมื่อมีบุคคลเสี่ยงติดเชื้อในบ้าน

หมวดที่ 7

การดูแลกลุ่มคนเปราะบาง

ภาพพึงประสงค์

กลุ่มเปราะบางในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีและสามารถดำรงชีวิตได้

มาตรการ

1. ส่งเสริม สนับสนุนให้กลุ่มคนเปราะบางเข้าถึงสวัสดิการของรัฐอย่างทั่วถึง
2. ส่งเสริม สนับสนุน การจัดสถานที่หรือสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการดำรงชีวิตให้ง่ายขึ้น
3. ส่งเสริม สนับสนุน ให้มีอาสาสมัครในการดูแล และให้ความช่วยเหลือกลุ่มคนเปราะบางในชุมชน

หมวดที่ 8

การเสริมสร้างการอยู่ร่วมกันในชุมชน

ภาพพึงประสงค์

1. ชุมชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
2. ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนหรือเขตพื้นที่
3. ประชาชนในพื้นที่อยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

มาตรการ

1. สร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการดูแลรับผิดชอบสัตว์เลี้ยงและการใช้พื้นที่สาธารณะ
2. เสริมสร้างความร่วมมือของคนในชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแลเพื่อเฝ้าระวังภัยจากอาชญากรรม อบายมุข และยาเสพติดในชุมชน
3. ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างและกล้องวงจรปิดตามจุดพื้นที่เสี่ยงต่างๆ ให้ทั่วถึง
4. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ให้ทั่วถึงและหลากหลายช่องทาง เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มได้เข้าถึง โดยเฉพาะประชากรแฝงในพื้นที่ เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในชุมชนจากความเข้มแข็งของชุมชน
5. ส่งเสริม สนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยต่างๆ
6. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการใช้พื้นที่สำหรับการออกกำลังกาย และการจัดกิจกรรม รวมทั้งลานเอนกประสงค์ที่ให้สอดคล้องกับกิจกรรมในทุกช่วงวัย โดยชุมชนร่วมมือกับหน่วยงานพื้นที่ที่เกี่ยวข้องช่วยกันรับผิดชอบดูแล เพื่อให้สามารถใช้ได้อย่างยั่งยืน

หมวดที่ 9

การขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพของเขตบึงกุ่ม

ภาพพึงประสงค์

1. ต้องการให้หน่วยงานของภาครัฐ ผู้ปกครองท้องที่ หรือประชาชนให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อน ธรรมนูญสุขภาพ
2. ต้องการให้มีการทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงธรรมนูญสุขภาพให้เหมาะสมทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน
3. ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ความรู้ และบริการข้อมูล
4. ต้องการให้ชุมชนอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข

มาตรการ

1. ให้หน่วยงานของภาครัฐ ผู้ปกครองท้องที่ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นเจ้าภาพในการดำเนินการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพร่วมกับหน่วยงานต่างๆ หรือประชาชนในท้องที่ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง และมีความยั่งยืน
2. ให้หน่วยงานของภาครัฐ ผู้ปกครองท้องที่ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดำเนินการทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงธรรมนูญสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือตามระยะเวลาที่เหมาะสมต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน
3. ให้หน่วยงานของภาครัฐ ผู้ปกครองท้องที่ หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดำเนินการจัดให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ และบริการข้อมูลผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่อยู่ปัจจุบัน อาทิ หอกระจายข่าวของชุมชน การประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ (Facebook, Line Group) หรือช่องทางที่เหมาะสมต่อสถานการณ์
4. ในการจัดทำแผนโครงการของหน่วยงาน กลุ่มองค์กรต่างๆ รวมถึงการจัดทำแผนชุมชน ให้มีความสอดคล้องกับธรรมนูญสุขภาพ
5. ให้มีการยกย่อง ชมเชย หรือให้รางวัลแก่บุคคล ครอบครัวยุ หรือหน่วยงานต่างๆ ที่เป็นต้นแบบหรือดำเนินการได้ดีหรือเหมาะสมตามธรรมนูญสุขภาพ
6. กรณีเกิดการกระทำความผิดใดๆ หากไม่สามารถไกล่เกลี่ยในชุมชนได้ หรือมีความผิดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ สามารถส่งดำเนินคดีตามกฎหมายได้

สสส
สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การส่งเสริมสุขภาพ

สปสช.
สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สำนักงาน
กรุงเทพมหานคร

